

Mål C-118/22

Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande i enlighet med artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler

Datum för ingivande:

17 februari 2022

Domstol som begär förhandsavgörande:

Varhoven administrativen sad (Bulgarien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

10 januari 2022

Klagande:

NG

Motpart:

Direktor na Glavna direktsia "Natsionalna politsia" pri MVR– Sofia

Saken i det nationella målet

Klagandens, NG, överklagande av dom meddelad av Administrativen sad Sofia-grad, genom vilken denne fick avslag på sin talan mot beslut från Direktor na Glavna direktsia "Natsionalna politsia" pri Ministerstvo na vatreshnite raboti (MVR) (direktören för inrikesministeriets avdelning "Nationella polisen") av den 2 september 2020 avseende nekad radering av registrering nr 16 903 i polisens register, vilken gjorts avseende NG av Rayonno upravlenie Kazanlak pri Oblastna direktsia na MVR – Stara Zagora (distriktpolisen i Kazanlak vid inrikesministeriets regionala styrelse i Stara Zagora).

De behöriga myndigheternas behandling av personuppgifter i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder. Villkor för radering av en registrering i polisens register.

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Begäran om förhandsavgörande framställs i enlighet med artikel 267 första stycket b FEUF.

Tolkningsfråga

Ska artikel 5 jämförd med artikel 13.2 b och 13.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF tolkas så, att den utgör hinder mot nationella lagstiftningsåtgärder som leder till en i praktiken obegränsad rätt för de behöriga myndigheterna att behandla personuppgifter i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott och/eller till att den registrerades rätt till begränsning av behandlingen och radering eller förstöring av dennes personuppgifter upphävs?

Anförda unionsbestämmelser och anförd praxis från EU-domstolen

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 2016, s. 89), artiklarna 5, 13 och 14

Anförda nationella bestämmelser

Nakazatelen kodeks (strafflagen) (nedan kallad NK), artiklarna 82, 85 och 88a

Zakon za ministerstvo na vatreshnite raboti (lagen om inrikesministeriet) (nedan kallad ZMVR), artiklarna 25–27 och 68

Naredba za reda za izvarshvane i snemane na politseyska registratsia (förordningen om reglering av registrering och radering av en uppgift i polisens register), artiklarna 18–22

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Den 15 juli 2020 lämnade NG från Sofia in en ansökan till distriktpolisens inom inrikesministeriet i Kazanlak om radering av en registrering, som hade gjorts i samband med en utredning som registrerats i denna polismyndighets register. Han lämnade härvid in en kopia av ett straffrihetsintyg genom vilket han bevisade att han inte var tidigare straffad.
- 2 Den 29 juli 2020 underrättade chefen för distriktpolisens i Kazanlak den ställföreträdande direktören för inrikesministeriets regionala styrelse i Stara Zagora om att brottsregistrering nr 16903 hade gjorts den 2 juni 2015 avseende

NG i samband med en utredning som var registrerad i denna polismyndighets förteckning, eftersom han hade vittnat falskt, vilket utgör ett brott enligt artikel 290.1 NK.

- 3 Den 13 augusti 2020 underrättade Rayonen prokuror (distriktsåklagaren) i Kazanlak inrikesministeriets regionala styrelse i Stara Zagora om att NG hade anklagats för brott enligt artikel 290.1 NK. Den 2 juli 2015 väcktes talan mot NG vid Rayonen sad Kazanlak, och genom dom av den 28 juni 2016 dömdes han till ett års fängelsestraff med villkorlig frigivning. Denna dom fastställdes genom dom meddelad av Okrazhen sad Stara Zagora den 2 december 2016. Den 14 mars 2018 hade han avtjänat straffet.
- 4 Den administrativa myndigheten begärde bestyrkta kopior av de fällande domarna. Resultatet av prövningen lades fram i en rapport av den 19 augusti 2020 i vilken rekommenderades att ett motiverat förslag skulle lämnas in till avdelningen "Nationella polisen" i Sofia om att avslå ansökan om radering av registrering nr 16903 i polisens register, vilken hade införts avseende NG av distriktpolisen i Kazanlak i samband med en utredning på grund av brott enligt artikel 290.1 NK, för vilket NG hade dömts till villkorligt straff genom dom meddelad av Rayonen sad Kazanlak den 28 juni 2016, vilken hade fastställts genom dom meddelad av Okrazhen sad Stara Zagora den 2 december 2016.
- 5 Den 19 augusti 2020 utarbetades ett förslag till direktören för inrikesministeriets avdelning "Nationella polisen" om att ett beslut skulle utfärdas genom vilket ansökan om radering av registreringen av NG, från Sofia, i polisens register skulle avslås på grund av att det saknades rättslig grund enligt artikel 68.6 ZMVR.
- 6 Den 2 september 2020 utfärdade direktören för inrikesministeriets avdelning "Nationella polisen" det överklagade beslutet om att avslå ansökan om radering av den registrering nr 16903 i polisens register som distriktpolisen i Kazanlak inom inrikesministeriet i Stara Zagora av den 2 juni 2015. Avslaget på ansökan motiverades med att en lagakraftvunnen dom inte finns med i den uttömmande uppräknings av skäl för radering av en registrering i polisens register enligt artikel 68.6 ZMVR, inte heller efter återanpassning till samhället.
- 7 Den 8 oktober 2020 väckte NG talan vid Administrativen sad Sofia-grad mot beslutet av den 2 september 2020 från direktören för inrikesministeriets avdelning "Nationella polisen".
- 8 Domstolen i första instans slog fast att det överklagade beslutet från direktören för inrikesministeriets avdelning "Nationella polisen" var korrekt och rättmätigt, och ogillade NG:s talan.
- 9 Denna domstol utgick från att registreringen i polisens register utgjorde en typ av behandling av personuppgifter som sker i enlighet med ZMVR utan de registrerades samtycke. Uppräkningen i artikel 68.6 ZMVR av skäl för radering av en registrering i polisens register är uttömmande enligt domstolen, och i förfarandet hade det inte framlagts några bevis för att något av de villkor för

radering av en registrering i polisens register som räknas upp var uppfyllt. Domstolen utgick vidare från att det var ostridigt mellan parterna att NG hade dömts slutgiltigt för ett brott enligt artikel 290.1 NK och att han hade avtjänat straffet och återanpassats till samhället. Domstolen förklarade att återanpassning till samhället inte hör till de skäl för radering av en registrering i polisens register som explicit anges, och att skälen inte kan ges en vid tolkning, eftersom en registrering i polisens register har ett annat syfte (enligt artikel 27 ZMVR att säkerställa den nationella säkerheten, bekämpa brott och upprätthålla den allmänna ordningen) än en återanpassning till samhället, vilken tjänar till att undanröja den fällande domen och konsekvenserna för framtiden i samband med denna. När det gäller tillämpningen av artiklarna 13 och 14 i direktivet utgick domstolen i första instans från att dessa inte hade åsidosatts, eftersom det inte fanns några bevis för att NG hade undanhållits den begärda informationen och att unionsrätten inte utgör hinder för att personuppgifter behandlas i syfte att skydda den nationella säkerheten, bekämpa brott och upprätthålla den allmänna ordningen.

- 10 Av de skäl som anförts drog domstolen slutsatsen att artikel 68.6 ZMVR utgör en specialbestämmelse i förhållande till de allmänna bestämmelserna på området skydd av personuppgifter, varför den har företräde, och att en registrering i polisens register inte kan raderas av andra skäl än de som fastställs i specialbestämmelsen. Domstolen ogillade NG:s talan.
- 11 Domen i första instans överklagades till den hänskjutande domstolen, Varhoven administrativen sad i Republiken Bulgarien, som anser att en tolkning av unionsrätten är nödvändig för ett korrekt avgörande av tvisten.

Parternas huvudargument

- 12 NG:s huvudargument är att domstolen felaktigt ansåg att det överklagade beslutet att neka radering av uppgiften i polisens register var rättmätigt, eftersom den inte tog hänsyn till att den allmänna innebörden i artiklarna 5, 13 och 14 i direktivet är att personuppgifter inte får behandlas genom lagring under oändlig (obegränsad) tid. Han har vidare gjort gällande att en dömd person i avsaknad av en rättslig grund för radering av en uppgift i polisens register efter återanpassning till samhället i princip aldrig kan begära att de personuppgifter raderas som de behöriga myndigheterna har samlat in med anledning av det brott som denne har begått och för vilket straffet har avtjänats och återanpassning till samhället skett, varför lagringen äger rum utan tidsbegränsning.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 13 Den hänskjutande domstolen har konstaterat att NG är en fysisk person som har dömts slutgiltigt för ett brott som faller under allmänt åtal, och har avtjänat straffet och återanpassats till samhället i den mening som avses i artikel 88a.1 jämförd

med artikel 82.1 punkt 5 NK. NG befanns ha återanpassats till samhället den 14 mars 2020.

- 14 I den nationella rätten finns ett system av rättsföreskrifter som reglerar registrering i polisens register av personer som anklagas för att med uppsåt ha begått ett brott som faller under allmänt åtal.
- 15 En registrering i polisens register är till sin karaktär en behandling av personuppgifter som utförs av de behöriga myndigheterna i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder inklusive att skydda mot och förhindra hot mot den allmänna säkerheten, och den omfattas av tillämpningsområdet för direktiv (EU) 2016/680.
- 16 Det nationella systemet med rättsföreskrifter tillåter under vissa villkor att en uppgift i polisens register raderas (tas bort eller förstörs). Uppräkningen i artikel 68.6 ZMVR av skäl för radering är uttömmande, och återanpassning till samhället finns inte med. Registreringen kan således inte raderas i det nu aktuella fallet, och inget av de andra skälen kan tillämpas.
- 17 Enligt unionsrätten och särskilt enligt skäl 26 i direktiv (EU) 2016/680 om laglig, korrekt och öppen behandling av personuppgifter krävs det garantier för att personuppgifter som behandlas inte är orimligt omfattande och att de inte sparas längre än vad som är nödvändigt för det ändamål för vilket uppgifterna behandlas. Vidare anges att den personuppgiftsansvarige bör införa tidsgränser för radering eller för regelbunden kontroll. I skäl 34 anges uttryckligen att behöriga myndigheters behandling av personuppgifter i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott, verkställa straffrättsliga påföljder, inklusive att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten bör omfatta åtgärder för begränsning av behandlingen, radering eller förstöring.
- 18 Dessa principer avspeglas i specifika bestämmelser som artikel 5 i direktivet, som ålägger medlemsstaterna att fastställa lämpliga tidsgränser för radering av personuppgifter eller för periodisk översyn av behovet av att lagra personuppgifter inbegripet procedurrelaterade åtgärder för att säkerställa att tidsgränserna efterlevs. I artikel 13.2 åläggs medlemsstaterna att genom lagstiftningsåtgärder säkerställa att den registrerade kan utöva sina rättigheter. Medlemsstaterna ska lämna information om den period under vilken personuppgifterna kommer att lagras eller, om detta inte är möjligt, om de kriterier som används för att fastställa denna period. I artikel 13.3 bemyndigas medlemsstaterna att anta lagstiftningsåtgärder som gör att informationen till den registrerade enligt [artikel 13.2] senareläggs, begränsas eller till och med utelämnas, dock endast om hänsyn tas till den berörda fysiska personens grundläggande rättigheter och berättigade intressen.
- 19 Den hänskjutande domstolen anser att det inte är klart huruvida de mål som eftersträvas med direktivet tillåter lagstiftningsåtgärder från medlemsstaternas sida som leder till en i praktiken obegränsad rätt för de behöriga myndigheterna att

behandla personuppgifter i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott och rätt att upphäva den registrerades rätt till begränsning av behandlingen och radering eller förstöring av uppgifterna.

- 20 Vid prövningen av frågan huruvida det är nödvändigt att begära ett förhandsavgörande har den hänskjutande domstolen beaktat att det enligt skäl 7 i direktivet "[är av avgörande betydelse] [a]tt säkerställa en enhetlig och hög skyddsnivå för fysiska personers personuppgifter och underlätta utbytet av personuppgifter mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna ... för att säkerställa ett effektivt straffrättsligt samarbete och polissamarbete. Därför bör skyddet för fysiska personers rättigheter och friheter i samband med behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, inklusive att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten, vara likvärdigt i alla medlemsstater".
- 21 Den hänskjutande domstolen känner till att de båda målen C-180/21, i vilket ett förhandsavgörande från Europeiska unionens domstol har begärts av Administrativen sad Blagoevgrad den 23 mars 2021, och C-205/21, i vilket ett förhandsavgörande har begärts av Spetsializiran nakazatelen sad den 31 mars 2021, för närvarande behandlas vid Europeiska unionens domstol. De avser emellertid andra bestämmelser i direktiv 2016/680 och påverkar inte den fråga som har betydelse för utgången i förevarande mål. Vid en granskning av EU-domstolens praxis i samband med mål om förhandsavgöranden har inga domar framkommit som ger svar på huvudfrågan i förevarande mål, varför en enhetlig tolkning av de relevanta bestämmelserna i direktiv 2016/680 skulle säkerställas genom en begäran om förhandsavgörande.